Norges delegasjon
til den europeiske union

Nr. 04-2018

Nytt fra EU-delegasjonen om

kommunal- og regionalpolitikk - sommerekstra

EU-budsjettet – programforslagene er kommet! 2

Programmene under EUs samhørighetspolitikk – omstilling og grønn verdiskaping sentrale prioriteringer i perioden 2021-27 2

Satsing på lokaldemokrati i Rettigheter og verdier-programmet 3

Kreativt Europa videreføres 4

Horisont Europa viderefører satsingen på samfunnsutfordringer 5

EU vil doble støtten til Erasmus – viktig nytt for fylkeskommunen som skoleeier 5

Stor vekt på å videreutvikle det indre marked 6

Ambisiøs satsing på digital innovasjon for offentlig og privat sektor 7

Kommisjonen vil styrke miljøprogrammet LIFE 7

Sterkere vekt på grensekontroll, migrasjon og asyl 8

Neste steg i budsjettprosessen 11

Østerrikes veikart for det kommende EU-presidentskapet 12

Satsingen på klima & miljø fortsetter 13

Lest siden sist 14

Sommerekstra 15

Save the date! 18

25–27. september: European Mountain Convention, Euromontana – Vatra Dornei, Romania 18

8-10. oktober: Den europeiske uken for byer og regioner – påmeldingen er åpnet 18

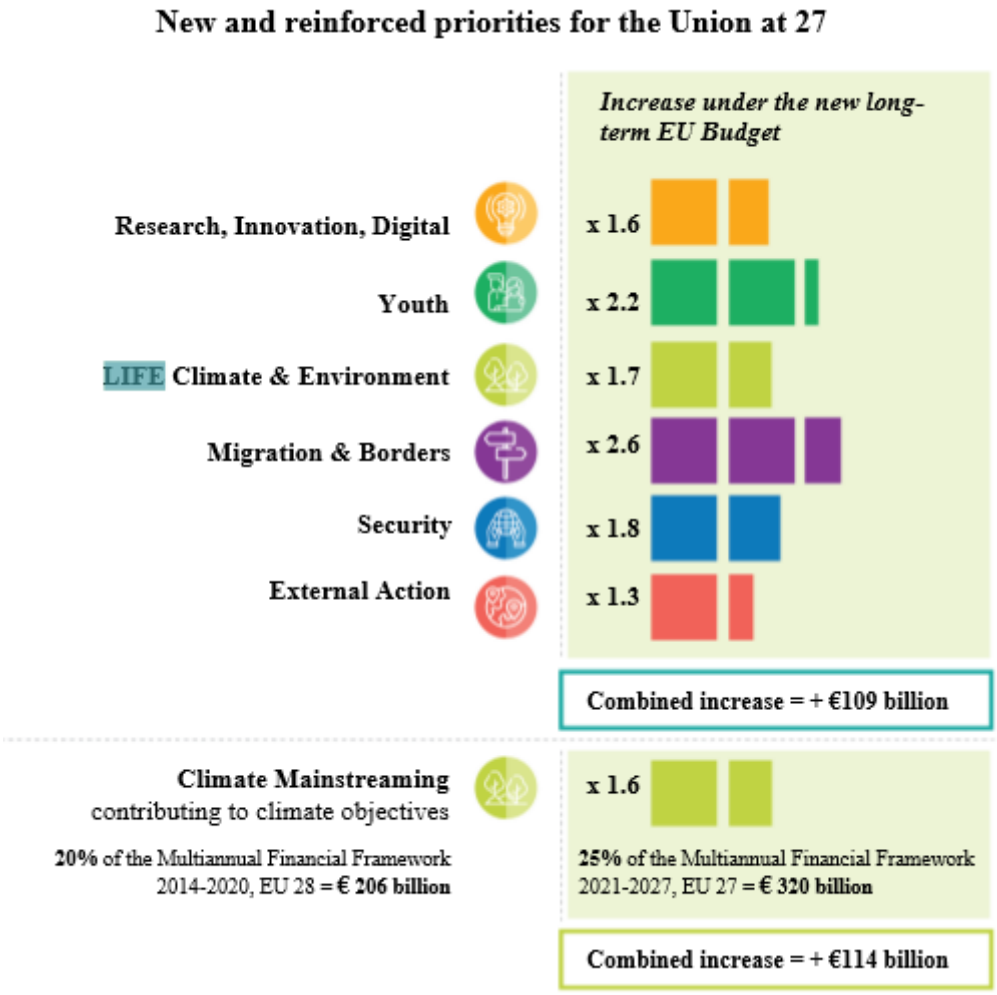
3-7. desember: Lifelong Learning Week – Aachen, Tyskland 18

Kilder til informasjon 18

På kalenderen – noen kommende begivenheter og tidsfrister 19

Ta kontakt! 21

EU-budsjettet – programforslagene er kommet!

Europakommisjonen la 2. mai 2018 frem det overordnede forslaget til EUs langtidsbudsjett for perioden 2021 til 2027. I forrige nummer av *Nytt fra EU-delegasjonen om kommunal- og regionalpolitikk* skrev vi om hovedtrekkene i det nye budsjettet. I dette nummeret skriver vi om **det som avtegner seg på programnivå** som kan være relevant for norsk kommunesektor. En god samleoversikt over alle programmene og budsjettdokumentene finner du her.

Programmene under EUs samhørighetspolitikk – omstilling og grønn verdiskaping sentrale prioriteringer i perioden 2021-27

Den 29. mai la Europakommisjonen frem forslag til regelverk for de nye programmene under EUs samhørighetspolitikk i perioden 2021-2027. Dette området legger beslag på om lag en tredel av budsjettforslaget og kan oversettes som **EUs by-, region- og utjevningspolitikk**. De nye programmene skal understøtte alle Europas regioner (ikke bare de mest tilbakeliggende) med bl.a. innovasjon og grønn omstilling. Dette skal både øke velferden og bidra til at de hevder seg bedre i den globale konkurransen. 11 tematiske mål i 2014-2020 perioden erstattes av **fem prioriteringer** som Europakommisjonen mener gir størst merverdi på europeisk nivå:

- Et **smartere Europa** – spissede satsinger på innovasjon, digitalisering, omstilling og SMB-støtte.
- **Et grønnere karbonfritt Europa**
- **Et bedre forbundet Europa («Connected Europe") -** satsing på strategisk fysisk og digital infrastruktur
- Et mer **sosialt Europa**, som understøtter gode arbeidsvilkår, utdanning og opplæring, sosial inkludering og lik rett på helsetjenester.
- **Et Europa som er nærmere innbyggerne**. Dette innebærer at støtten større grad kanaliseres gjennom lokalt ledede integrerte utviklingsstrategier og bærekraftig byutvikling.

Hoveddelen av midlene vil bevilges til de to første prioriteringene. For å redusere ulikheter og bidra til vekst i lavinntekts- og lavvekstregionene, skal BNP per innbygger fortsatt være det overordnede kriteriet for tildeling av midler. Men i tillegg foreslår Europakommisjonen flere kriterier som i større grad skal gjenspeile virkeligheten på bakken i det aktuelle området – ungdomsledighet, utdanningsnivå, påvirkning fra klimaendringer og mottak og integrering av innvandrere. Færre og enklere regler og et mer fleksibelt rammeverk skal forenkle tilgangen til midler og gjøre det enklere å fordele midler til det formålet som trenger det mest.

Fra norsk side skal vi blant annet merke oss at tiltakene skal **fremme energieffektivitet** og at Europakommisjonen vil videreføre kravet om at regionene skal ha **smart spesialiserings-strategier** for å få størst mulig effekt av forsknings- og innovasjonsvirkemidlene. Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil lansere en norsk veileder i smart spesialisering høsten 2018.

Satsingen på å byene som motor i samfunnsutviklingen videreføres. 6 % av Det europeiske regionalfondet (ERDF) foreslås øremerket bærekraftig byutvikling, og det opprettes et nytt samarbeidsinstrument for europeisk byutvikling kalt **European Urban Initiative** (som bl.a. skal dekke temaer fra Urban Agenda for the EU der flere norske byer er med i dag). Urbact og Urban Innovative Actions skal inngå i denne satsingen.

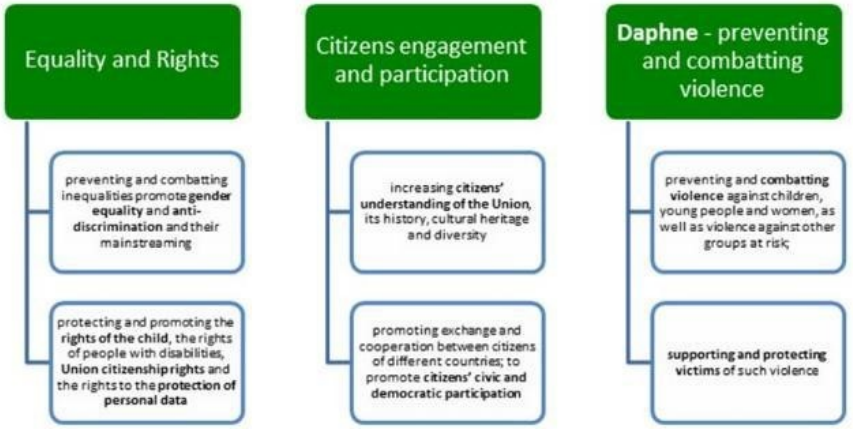
Dagens programmer for interregionalt samarbeid videreføres med enkelte justeringer. Kommisjonen mener dette instrumentet har dokumentert europeisk merverdi og innfører derfor muligheter for interregionalt samarbeid i *alle* strukturfondsprogrammene. På detaljnivå skal vi fra norsk side merke oss en vektlegging av **samarbeid rundt havbassenger**, et sterkt fokus på å bygge ned **grensehindringer og utvikle fellestjenester på tvers av grenser** og opprettelse av **europeisk interregionalt innovasjonssamarbeid** der målet er å skape investeringsklare europeiske verdikjeder i prioriterte sektorer etter mønster av bilindustrien.

Budsjettforslag, forslag til forordninger og faktaark finner du her.

Satsing på lokaldemokrati i Rettigheter og verdier-programmet

Investing in People er en felles overskrift for bl.a. Det nye fondet for rettferdighet, rettigheter og verdier, Kreativt Europa og Erasmus. Det nye fondet for rettferdighet, rettigheter og verdier skal støtte en rekke aktørers aktiviteter – herunder frivillige organisasjoner, likestillingsorganer og offentlig forvaltning – og vil bl.a. omfatte dagens *Europe for Citizens.* Rettigheter- og verdier-programmet *(Rights and Values)* har tre mål:

- Å fremme likestilling og rettigheter
- Fremme medborgers engasjement og deltakelse i EUs demokratiske liv
- Bekjempe vold

Sivilsamfunnsorganisasjoner skal kunne få støtte under alle deler av programmet. Programmet vil ellers bl.a. støtte **gjensidig læring mellom offentlig aktører**, sivilsamfunn mv. om tiltak som kan fremme lokaldemokrati, bidra til kunnskap om rettigheter og verdier og til å fremme og videreutvikle EUs lov og EUs politiske mål og strategier.

Budsjettforslag finner du her.

Kreativt Europa videreføres

Hovedformålet med Kreativt Europa-programmet **er å fremme, styrke og forsvare Europas kulturelle og språklige mangfold, arv og kreativitet**. Europakommisjonen legger vekt på at kultur spiller en sentral rolle i å takle viktige samfunnsmessige og økonomiske utfordringer, og særlig når det gjelder å fremme samfunnsengasjement, felles verdier, velferd, innovasjon, økonomisk vekst og jobbskaping.

Programforslaget har tre tiltakskategorier:

- KULTUR som skal fremme europeiske kulturelle og kreative sektorer
- MEDIA som vil støtte den europeiske audiovisuelle industrien
- TVERRGÅENDE TILTAK som gjelder alle deler av kulturfeltet.

Budsjett-tekst og faktark finner du her.

Horisont Europa viderefører satsingen på samfunnsutfordringer

I **forsknings- og innovasjonspolitikken** vil det nye programmet *Horisont Europa* fortsatt **ha fokus på bærekraftsmålene og samfunnsutfordringe**r, og dermed forbli relevant for norsk kommunesektor – som har hatt god uttelling i Horizon 2020.

Kommisjonens forslag til innretting av Horisont Europa består av tre pilarer (Open Science, Global Challenges and Industrial Competitiveness, Open Innovation). Det nye er en vekt på «missions», dvs. **store krevende oppdrag** med potensielt store positive effekter på tvers av sektorene. Disse er ikke spesifisert, men ett eksempel kan være å finne en kur mot Alzheimer. Å lykkes i å løse en slik utfordring vil ikke minst ha betydning for den fremtidige utformingen av omsorgstjenesten i kommunene.

I flere fylker og kommuner foregår det aktiviteter finansiert av EUs romprogrammer: Her foreslår EU-kommisjonen at Copernicus (jordobservasjon) og Galileo og EGNOS (satellittnavigasjon)) skal slås sammen til ett program. Midlene skal gå til drift og videreutvikling av etablert infrastruktur og utvikling av nye tjenester, som satellittkommunikasjon for offentlige myndigheter (Govsatcom).

Her finner du forslaget til forordning om opprettelsen av Horizon Europe inkludert regler for deltakelse. Kommisjonen har også publisert to korte faktaark om Horisont Europa: 1) EU funding for research and innovation 2021-2027 og 2) EU Research and Innovation success stories.

EU vil doble støtten til Erasmus – viktig nytt for fylkeskommunen som skoleeier

Kommisjonen legger **økt vekt på ungdom i sitt budsjettforslag**. Blant annet vil Kommisjonen doble budsjettet til Erasmus, fra 14,7 milliarder euro i inneværende til 30 milliarder euro i neste sjuårsperiode. Det neste programmet blir mer inkluderende, mer tilgjengelig, bredere og mer framtidsrettet, og mer internasjonalt. Europakommisjonen ser Erasmus som en investering i ungdom og en investering i Europa. Det nye programmet er også et viktig instrument for implementering av Kommisjonens visjon om et europeisk utdanningsområde – European Education Area – innen 2025, samt for oppfølgingen av European Pillar of Social Rights. Programmet skal dessuten støtte opp om det strategiske rammeverket for europeisk utdanningssamarbeid. Yrkesopplæringen får større vekt.

Erasmus skal fortsatt være inndelt i tre sektorer – utdanning og opplæring, ungdom og idrett. Kommisjonen legger vekt på at programmet skal forenkles og gjøres mer tilgjengelig. Og selv om

dagens arkitektur videreføres, gjøres det en del endringer i programmet, både hva gjelder form og innhold. Kommisjonen vil øke mobiliteten i programmet og innføre mer fleksible mobilitetsordninger. Med dette menes at ordningene skal tilpasses behovene til særskilte målgrupper. Implementering av et ***European Student Card*** skal også bidra til å fremme mobilitet. Andre nyheter er at det skal gis støtte til småskala partnerskap. Dessuten skal de nye initiativene *European Universities* og *Centres of Vocational Excellence* finansieres under Erasmus.

Budsjetttekst og faktaark finner du her.

Kommisjonen foreslår at budsjettet for det nye Erasmus-programmet fordobles i neste budsjettperiode. Kilde: Investing in people - making Erasmus even better, ©EC 2018.

Stor vekt på å videreutvikle det indre marked

Europakommisjonen la 7. juni 2018 frem forslag til budsjett for videreutvikling av det indre marked. **Fem eksisterende EU-programmer slås sammen til ett program kalt** «Single Market programme», der hovedsatsingene er å styrke:

- Små og mellomstore bedrifters konkurranseevne
- Forbrukerbeskyttelse
- Mattrygghet, dyrehelse og dyrevelferd
- Statistikk og kunnskap om det indre marked

Disse satsingene berører blant annet norske kommuners arbeid for å fremme entreprenørskap og for å gjennomføre offentlige anskaffelser på en måte som gir merverdi.

EUs eksisterende program for **små og mellomstore bedrifter** (COSME) går inn i det nye programmet for videreutvikling av det indre marked. Bevilgningen på 1 milliard euro skal gå til å fremme SMBers deltakelse i klynger, råd og praktisk bistand til SMB gjennom Enterprise Europe Network og internasjonalisering av SMB. I tillegg foreslår Europakommisjonen at 2 milliarder euro i investeringsprogrammet InvestEU, som ble lagt frem 6. juni 2018, øremerkes finansiering for små og mellomstore bedrifter.

Bevilgningen til **forbrukerbeskyttelse** ligger på omtrent samme nivå som for perioden 2014-2020. Pengene skal benyttes til rådgivning og hjelp til forbrukere i EØS, gjennom European Consumer Centres Network. Programmet skal også sikre at forbrukere har tilgang til utenrettslig tvisteløsning.

Det skal legges til rette for at forbrukere kan fremme krav om erstatning, prisavslag, heving mv. når en virksomhet ikke overholder EUs regler om forbrukerbeskyttelse.

Andre tiltak som vil finansieres over dette programmet er et IKT-system for utveksling av informasjon om farlige **varer**, utforming av europeiske **standarder,** samarbeid med og mellom nasjonale myndigheter og domstoler om **konkurransereglene** i EU/EØS og bruk av **offentlige anskaffelser** for å oppnå ulike samfunnsnyttige målsettinger. Programmet skal også finansiere utvikling og drift av IKT-systemer og verktøy for informasjon om det indre marked til personer og bedrifter, og bedre gjennomføring og håndheving av EU-retten i EØS-statene (inkludert Solvit, Ditt Europa, indre markeds informasjonssystem (IMI) mv.).

Budsjettekst og faktark finnes her.

Ambisiøs satsing på digital innovasjon for offentlig og privat sektor

Europakommisjonen la 6. juni frem forslag til regelverk for det nye programmet for et digitalt Europe, Digital Europe Programme (DEP). Dette er første gang EU foreslår **et eget program dedikert til digital omstilling**. Programmet er ment å signalisere et taktskifte, og demonstrere at EUs neste langtidsbudsjett (MFF) skal være fremtidsrettet og prioritere områder som er sentrale for Europas konkurransekraft, slik som datadrevet innovasjon. Digitaliseringsprogrammet har en ramme på 9,2 milliarder euro for perioden 2021-2027. Pressemelding fra Kommisjonen er tilgjengelig her. Forslag til forordning om DEP forankrer det nye programmet juridisk og er del av budsjettkapittelet «Single Market, Innovation and Digital» i Kommisjonens forslag til nytt langtidsbudsjett.

Digital Europe Programme skal fremme fremtidsrettede teknologier som forventes å ha spesielt stor betydning for vekst og sysselsetting i Europa. Det overordnede målet er å sikre at innbyggere, myndigheter og bedrifter fullt ut kan utnytte potensialet i den digitale utviklingen.

I programmet legges stor vekt på tilgjengeliggjøring av ny teknologi og innovative løsninger blant offentlige og private aktører. Det nye digitaliseringsprogrammet består av fem satsingsområder hvor man skal videreutvikle felles europeiske ressurser:

- datamaskiner for tungregning / High Performance Computing (2,7 milliarder euro)
- kunstig intelligens (2,5 milliarder euro)
- cybersikkerhet (2 milliarder euro)
- digital kompetanse (700 millioner euro)
- løsninger for interoperabilitet og tilgjengeliggjøring av ny teknologi gjennom nettverket av innovasjonssentre / Digital Innovation Hubs (1,3 milliarder euro)

Norge deltar i dag i enkelte av programmene som vil inngå i Digital Europe Programme.

Les mer om budsjettforslaget her.

Kommisjonen vil styrke miljøprogrammet LIFE

For å implementere Paris-avtalen og motvirke klimaendringer, ønsker Kommisjonen å øke Europas ambisjon for bærekraft, miljø og klimapolitikk. Tanken er at minst 25% av EUs utgifter vil bidra til klimaendringer, og klimatiltak bør inkluderes i alle større EU-programmer.

Kommisjonen foreslår at programmet LIFE i perioden 2021-2027 tildeler 5.450 milliarder euro til prosjekter som støtter miljø- og klimahandlinger. Dette er en økning på 1.950 milliarder euro sammenlignet med forrige periode. LIFE-programmet er EUs miljø- og klimapolitiske program.

Programmet støtter overgangen til innovative løsninger for ren energi eller arbeid for å redusere miljøfarlig avfall både på land og i havmiljøet. LIFE-programmet skal bidra til skiftet mot en sirkulær, bærekraftig og energieffektiv økonomi.

Andre viktig mål er beskyttelse og forbedring av miljøkvalitet, bevare natur og å reversere tap av biologisk mangfold. Programmet skal fremme kapasitetsbygging og god praksis, stimulere investeringer og støtte gjennomføringen av politikk på de områdene som er mest utfordrende for overgangen til et rent energisystem.

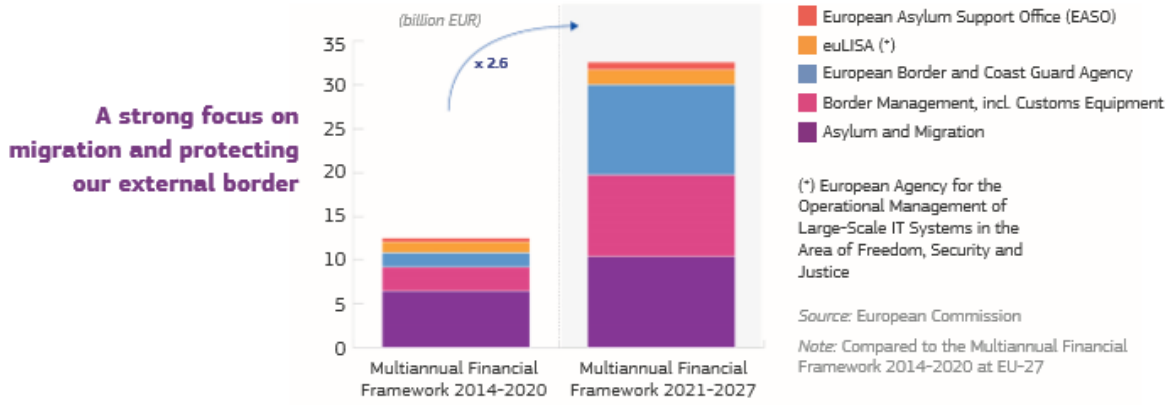
Hovedsatsingene er:

1. Natur og biodiversitet. Delprogrammet Natur og biologisk mangfold vil omfatte støtte til prosjekter for å utvikle, anvende og fremme beste praksis og strategiske naturprosjekter.
2. Sirkulær økonomi og livskvalitet. Tiltakene skal bidra til å nå store EU-politiske mål som overgangen til en sirkulær økonomi, og beskytte og forbedre luft- og vannkvalitet.
3. Klimaforskning og tilpasning. Tiltak som støttes, vil bidra til å implementere 2030 energi- og klimapolitikkrammen og møte EUs forpliktelser i henhold til Paris-avtalen om klimaendringer.
4. Overgang til ren energi. Det nye Clean Energy Transition-delprogrammet vil bygge kapasitet, stimulere investeringer og støtte politikkimplementeringsaktiviteter som fokuserer på energieffektivitet og mindre fornybare energikilder som bidrar til klimatilpasning og / eller miljømål.

Budsjettforslag - faktablad: Life-programmet, Bærekraft og miljø

Sterkere vekt på grensekontroll, migrasjon og asyl

For å hjelpe medlemsstatene til å håndtere migrasjonsflytene mer effektivt, foreslår Kommisjonen mer finansiering for asyl- og migrasjonsfondet. Budsjettet for styring av ytre grenser, migrasjon og asyl foreslås økt til 34,9 milliarder euro (sammenlignet med 13 milliarder euro for perioden 2014-2020).

Det europeiske budsjettet for ekstern grensehåndtering, migrasjon og asyl foreslås øke i neste budsjettperiode 2021-2027. Kilde: EUs langtidsbudjett, EC 2018.

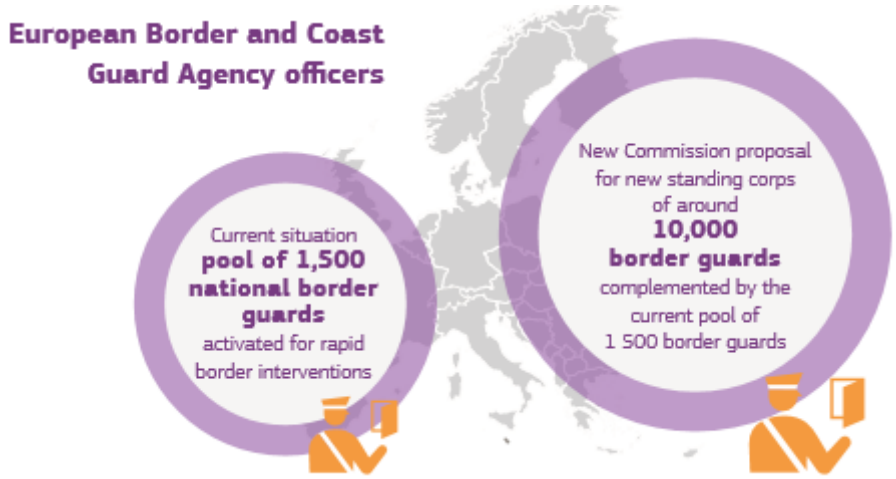
Asyl og migrasjon-fondet skal fokusere innsatsen på:

- Styrke og utvikle det felles europeiske asylsystemet, med politikk, lovgivning og kapasitetsbygging.
- Forbedre og effektivisere returpolitikken
- Forbedre solidariteten og ansvarsfordelingen mellom medlemslandene
- Støtte lovlig migrasjon i Europa og bidra til en effektiv integrering av tredjelandsstatsborgere
- Støtte den eksterne dimensjonen av EUs migrasjons- og asylpolitikk

EU-kommisjonen ønsker delt eierskap mellom EU og medlemsstatene, slik at lokale behov lettere kan møtes. I tillegg ønsker EU å kunne håndtere uforutsette kriser bedre, blant annet gjennom et mer fleksibelt asyl- og migrasjonsfond. Langsiktig integrasjon vil bli støttet av Samhørighetsfondene, mens asyl- og migrasjonsfondet i stedet fokuserer på kortsiktige behov.

For å bidra til et høyt sikkerhetsnivå og effektiv grenseforvaltning samtidig som fri bevegelighet i EU sikres, foreslår Kommisjonen også et nytt integrert grenseforvaltningsfond. Les mer om grenseforvaltningsfondet her (s. 64-66).

Kommisjonen foreslår økt støtte til Det europeiske grense- og kystvaktkontoret FRONTEX, blant annet gjennom en stabil styrke på rundt 10.000 grensevakter og ved at EU-land med bemanningsproblemer får økonomisk og operativ støtte, samt bistand til utdanning.

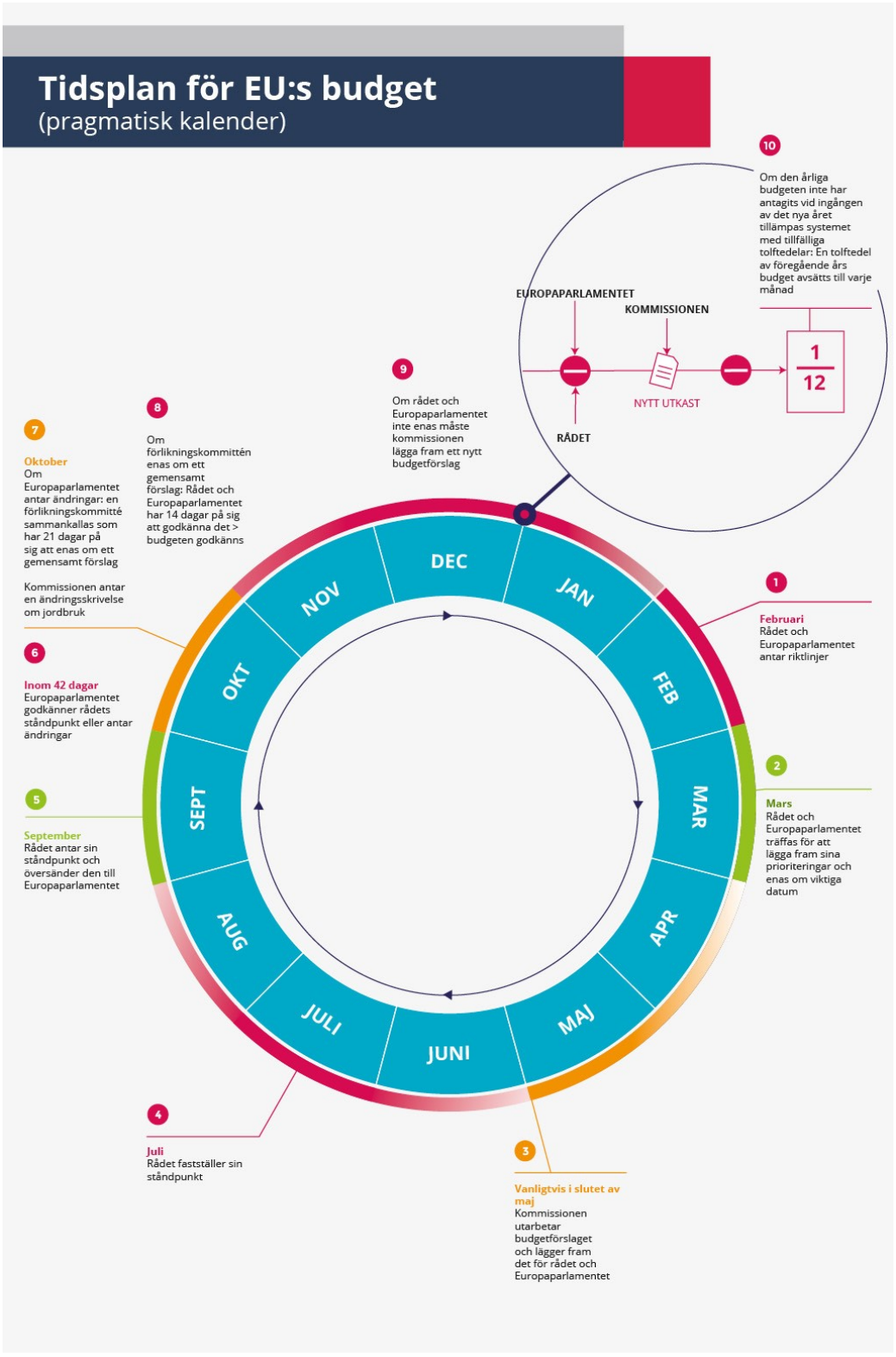
Det europeiske grense- og kystvaktkontoret FRONTEX, foreslås økt støtte, blant annet gjennom en stabil styrke på rundt 10.000 grensevakter Kilde: Factsheet, EC 2018.

For å styrke asylsystemet og å behandle asylsaker på en konsekvent måte i de ulike medlemsstatene, suppleres asyl- og migrasjonsfondet av et nytt europeisk asylagentur *European Union Agency for Asylum* (EUAA), som erstatter EASO Office.

Partnerskap og samarbeid med tredjeland er en viktig del av EUs migrasjons- og asylpolitikk, og tiltak finansiert gjennom utenrikspolitikk vil utfylle andre tiltak for å takle de underliggende årsakene til migrasjon i tredjeland.

Budsjettforslag - faktablad: Migrasjon og grensekontroll

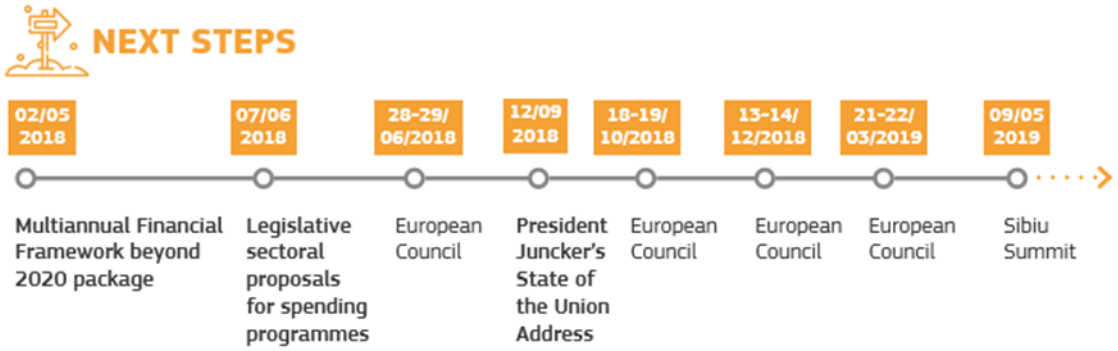
Kalender for EU:s budsjettprosess

Kilde: Kalender for EU:s budsjett, Rådet

Neste steg i budsjettprosessen

Det er viktig å huske at budsjettforslaget bare er et forslag og at veien frem til vedtak i 2019 kan være lang og medføre mange endringer. EUs langtidsbudsjett vedtas i Rådet etter samtykke fra Europaparlamentet. Neste steg i forhandlingsprosessen om EUs langsiktige budsjett er at Europaparlamentet og Ministerrådet drøfter budsjettforslaget.Kommisjonen har ambisjon om at i de kommende forhandlinger vil en avtale bli nådd før valget til Europaparlamentet og til toppmøtet i Sibiu den 9. mai 2019. Det er vanskelig, men ikke umulig. For at norske aktører skal kunne forberede seg til programstart 1. januar 2021, bør trolig den norske debatten om hvilke programmer vi skal være med i, være avsluttet senest i 2020.

Kilde: Neste steg i prosessen om budsjett forslag, EC

Kilder og mer informajson:

- Communication from the Commission, 02.05.2018 COM(2018) 321 final, EC
- Annex to the communication from the Commission , 02.05.2018 COM(2018) 321 final, EC
- EU:s budget (MFF) presenteres av Jean-Claude Juncker, president EC, 2018-05-02
- Legal texts and factsheets on the EU budget for the future, EC
- Multiannual Financial Framework, MFF Fact sheet, EP
- Local leaders and EU Commissioner Oettinger, Pressrelease 2018-05-17, CoR
- EU budget: Commission proposes a modern budget for a Union that protects, empowers and defends, Press release 2018-05-02, European Commission

Fremstillingen bygger bl.a. på rapporter fra forskningsråd Are Straume, miljøråd Hege Olbergsveen og utdanningsråd Ragnhild Skålid, næringsråd Einar Døssland, finansråd Bjarne Stakkestad og andre medarbeidere på Norges delegasjon til EU.

Østerrikes veikart for det kommende EU-presidentskapet

Den 1. juli 2018 overtok Østerrike rådsformannskapet i EUs ministerråd over etter Bulgaria. Det østerrikske rådsformannskapet vil fokusere på **sikkerhet** og bekjempelse av **ulovlig migrasjon**, **sikre velstand** og **konkurranseevne** gjennom **digitalisering og stabilitet** i det europeiske nabolaget.

Mottoet til det østerrikske formannskapet er *"Et Europa som beskytter"*. For å nå dette målet vil Østerrikes tilnærming være å styrke nærhetsprinsippet. EU bør fokusere på store problemer som krever en felles løsning og ta et skritt tilbake når det gjelder mindre problemer der medlemslandene eller regionene har en bedre posisjon til å ta beslutninger. Denne tilnærmingen tar sikte på EU-mottoet *"United in Diversity"*.

Østerrike ser sin rolle under det kommende rådsformannskapet som en nøytral megler. Gitt sin geografiske plassering i hjertet av EU, sin nøytralitetsplikt og sin tradisjonelle rolle som brobygger, vil Østerrike forsøke å bidra til enhet i EU under sitt rådsformannskap. Her kan du følge rådsformannskap politiske kalender og aktiviteter.

FAKTARUTE. Rådsformannskap i EU

EUs Rådsformannskap roterer mellom medlemslandene hver 6. måned, og i løpet av den perioden vil presidentskapet gjennomføre møter på alle nivåer i Rådet og bidra til kontinuiteten i EUs arbeid. Landene som holder presidentskapet, arbeider tett sammen i en gruppe av tre medlemsland som oppretter langsiktige mål og utarbeider en felles agenda med de emner og viktige saker som Rådet vil ta opp i løpet av en 18-måneders periode. Basert på dette programmet *18-month Programme of the Council (1 July 2017 - 31 December 2018)* forbereder hvert av de tre land sitt eget mer detaljerte 6-måneders program. Nåværende troika består av estisk, bulgarsk og østerriksk presidentskap:

Det neste triopresidentskapet består av Romania (første halvdel av 2019), Finland (andre halvdel av 2019) og Kroatia (første halvår 2020). Rådsformannskap fram til 2020:

- Bulgaria: januar-juni 2018
- Østerrike: juli-desember 2018
- Romania: januar-juni 2019
- Finland: juli-desember 2019
- Kroatia: januar-juni 2020
- Tyskland: juli-desember 2020

Kilde: Rådet

Satsingen på klima & miljø fortsetter

Utslippene fra tungtransporten skal reduseres

Europakommisjonen fremmet den 17. mai 2018 forslag til utslippsstandarder for tungtransporten for perioden 2021 til 2030. Dette er første gang EU fastsetter bindende CO2-standarder for tunge kjøretøy. Forslaget til utslippsstandarder er et av flere forslag som Kommisjonen la frem i den tredje og siste delen av mobilitetspakken «Europe on the Move». Forslaget er også siste brikke i den store pakken med regelverk som skal redusere utslippene av klimagasser i EU for perioden frem til 2030. Samlet skal klimaregelverket levere utslippsreduksjoner på minst 40 prosent i perioden 2021 – 2030, i tråd med EUs forpliktelse under Paris-avtalen.

For 2030 foreslås det et reduksjonsmål for lastebiler på minimum 30 prosent sammenlignet med 2019. Kommisjonen foreslår en trinnvis plan der et første steg er å introdusere CO2-standarder for de større lastebilene som står for 65-70 prosent av utslippene fra tunge kjøretøy. I forslaget er det lagt inn en revisjon i 2022. Da skal CO2-standardene introduseres for mindre lastebiler og busser. Under denne revisjonen vil Kommisjonen foreslå det endelige reduksjonsmålet for 2030. I tillegg til å gi utslippsreduksjoner, skal forslaget også være en katalysator for europeiske bilprodusenter til å øke produksjonen av nye lavutslippsmodeller.

Forslaget til utslippsstandarder til tungtransporten vil være relevant for Norge. Nye CO2-standarder vil bidra til å redusere utslippene fra transportsektoren også på norske veier. Dette vil være et viktig bidrag til utslippsreduksjon i ikke-kvotepliktig sektor.

… og luftkvaliteten skal bli bedre …

Europakommisjonen la 17. mai 2018 fram meldingen «A Europe that protects: Clean air for all». Formålet med meldingen er å sikre gjennomføring og overholdelse av EU-regelverk som påvirker landenes luftkvalitet. Luftkvaliteten i EU har generelt blitt forbedret de senere årene, men til tross for EUs regelverk er det fortsatt mange høyt forurensede urbane områder. Kommisjonen understreker at det er land som ikke har fulgt opp regelverket, og de har stevnet seks land for EU-domstolen for brudd på grenseverdier for luftkvalitet. I tillegg har de sendt formelle varsler til fire land om brudd på reglene for typegodkjenning av kjøretøy.

Den dårlige luftkvaliteten forårsaker kroniske og alvorlige sykdommer som astma, hjerte- og karsykdommer og lungekreft. EUs miljøbyrå EEA anslår at dette gir rundt 400 000 for tidlige dødsfall hvert år. Meldingen viser tiltak og virkemidler for redusert luftforurensning fra ulike sektorer, og hva EU gjør for å støtte nasjonale, regionale og lokale aktører i arbeidet for renere luft. Mange løsninger finnes og er bredt tilgjengelig, men må tas i bruk. Behovet for økt samarbeid og bruk av EU-fond understrekes.

Kommisjonens handlingsplan for overholdelse av miljøregelverk fra januar 2018 peker ut luft som ett av områdene der det er særlig behov for innsats, og lokal luftkvalitet var tema under det uformelle miljøministermøtet i Sofia i april 2018. Diskusjonen viste tydelig bredden og variasjonen i landenes problemer på nasjonalt og lokalt nivå. Som Kommisjonen også viser til i sin melding, ble det pekt på at det er mulig å løse problemene med lokal luftkvalitet, men at dette krever politisk mot.

Bygd på rapporter fra Stine Svarva og Hege Rooth Olbergsveen, miljøråder ved EU-delegasjonen.

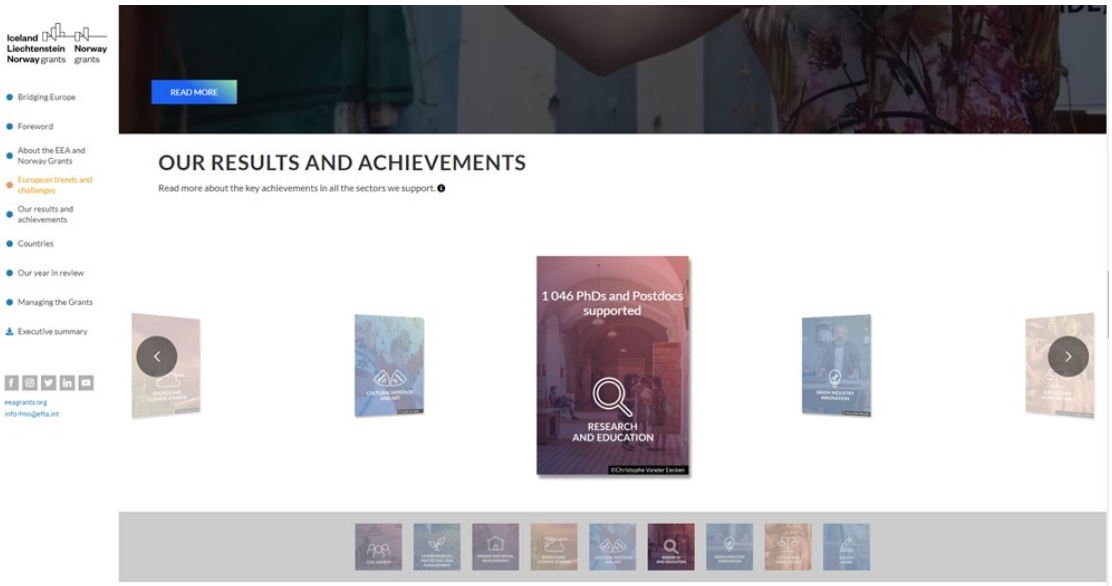
Lest siden sist

Trondheim har fått smartbystatus

Lenge var Stavanger den eneste norske byen som kunne kalle seg europeisk smartby-fyrtårn. Nå har EU gitt Trondheim stempelet "smart by". Byen skal være med å gå foran i bærekraftig byutvikling i Europa. Trondheim skal sammen med Limerick dra lasset i et bredt femårig innovasjonsprosjekt som også involverer de mindre følgebyene Sestao (Spania), Pisek (Tsjekkia), Smolyan (Bulgaria), Alba Iulia (Romania) og Võru (Estland). Prosjektet skal utvikle og ta i bruk smarte, framtidsrettede og bærekraftige løsninger. Professor Annemie Wyckmans, leder for NTNU Smart Sustainable Cities, er koordinator for smartby-prosjektet. Trondheim vil bruke Sluppen og Brattøra som testområder i prosjektet. For mer informasjon, les her.

Årsrapport for EØS-midlene

EØS-midlenes årsrapport er ute og kan leses her. Klikk deg rundt og se hvordan blant annet norske kommuner er med å gjøre en forskjell i Europa. I resultatdatabasen kan du se hvilke prosjekter ditt fylke og din kommune er involvert i.

Rapport om arbeids- og ansvarsdeling mellom europeisk, nasjonalt, regionalt og lokalt nivå lagt frem

Den 10. juli la en arbeidsgruppe bestående av medlemmer av Regionkomiteen og nasjonale parlamenter under ledelse av visepresident i Europakommisjonen, Frans Timmermans, frem sin rapport om hvordan EU kan praktisere nærhets- og proporsjonalitetsprinsippet på en bedre måte. Rapporten omhandler blant annet hvordan lokale og regionale myndigheter og nasjonale parlamenter bedre kan involveres i EUs politikkutforming og gjennomføring, og om det er politiske områder hvor makt over tid kan returneres til medlemsstatene.

Arbeidsgruppen anbefaler at det utvikles standardiserte prosedyrer som skal sikre at nærhetsprinsippet etterleves på en konsistent måte i europeiske og nasjonale myndigheters fremtidige politikkutforming. Ellers foreslår arbeidsgruppen blant annet at nasjonale parlamenters frist

til å uttale seg om forslag til ny EU-lovgivning utvides fra 8 til 12 uker. Tiltakene anses ikke som særlig vidtgående og Europakommisjon har gitt uttrykk for at den tar sikte på å etterleve dem i sitt arbeid. Rapporten vil bli diskutert under det østerrikske presidentskapet. Faktablad kan finnes her.

Sommerekstra

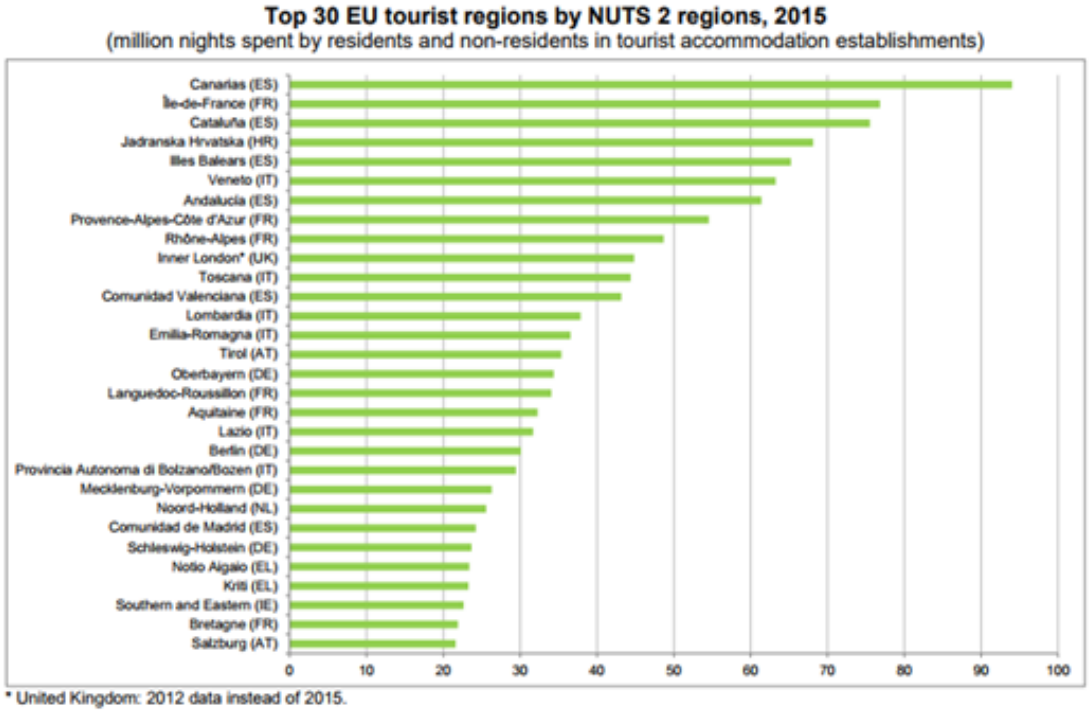
Blue Flag – EU-merket for rene strender som ble en global standard

Blue flag startet som et EU-merke for strender på 1980-tallet og har gradvis blitt den globale standarden for å vurdere strenders vannkvalitet, miljøtilstand og om de oppfyller visse sikkerhetskrav. Lurer du på hvilken strand du skal velge? Se her da vel.

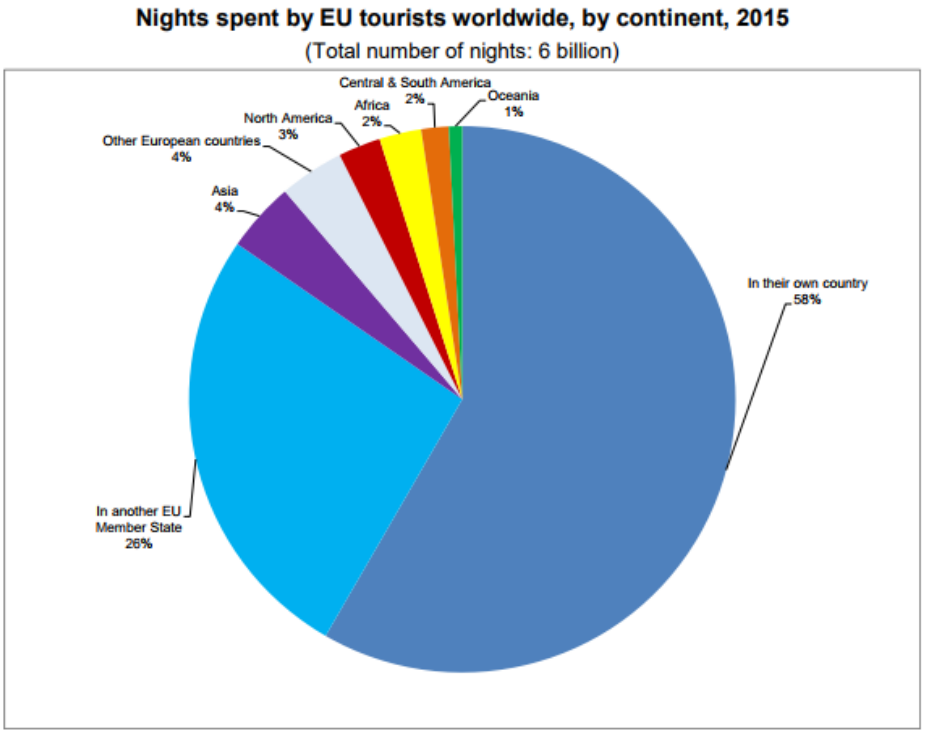

Hvor drar europeerne på ferie?

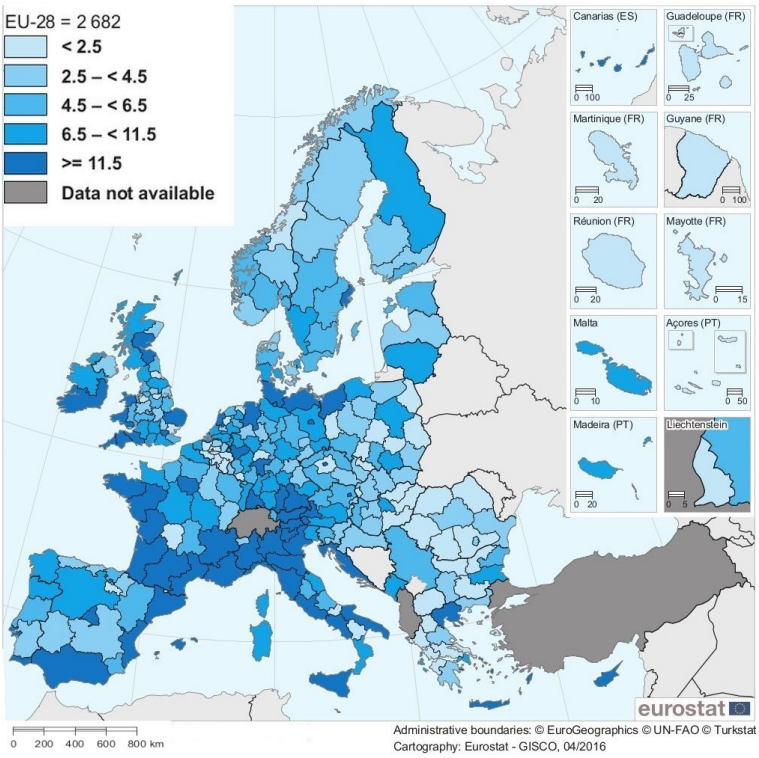
Ifølge Eurostat foretrekker ferierer europeere flest i eget land. Men mange ferierer også i andre europeiske land. Listen over populære reisemål toppes, kanskje ikke overraskende for oss nordmenn, av Kanari-øyene, Paris-regionen, Katalonia og den kroatiske kysten.

Kilde: Eurostat

Fordelt på opphold på overnattingssteder i NUTS2-regioner så bildet slik ut i 2016:

Ønsker du å vite mer om Europeisk turiststatistikk? Les statistikken i et nøtteskall her. Kilde: Eurostat

Europas vakreste botaniske hager

Bodnant, North Wales

Jardín de Aclimatación de la Orotava, Spania

Frankfurt Palmengarten, Tyskland

Hanbury, Italia

Meise, Belgia

Wien, Østerrike

Save the date!

25–27. september: European Mountain Convention, Euromontana – Vatra Dornei, Romania

25.-27. september organiseres den europeiske fjellkonvensjonen. Årets arrangement har til formål å løse problemstillinger knyttet til bevaring av kulturarv, besøksutvikling og sosioøkonomiske modeller skreddersydd for bærekraftig utvikling i fjell og fjellområder. Under arrangementet vil aktørene i fjell- og fjellindustrien også starte arbeidet med utvikling av en felles kulturarvsstrategi, samt en praktisk handlingsplan for gjennomføring av strategien. Alle sesjoner vil bli holdt, alternativt tolket, på engelsk. Mer informasjon her

8-10. oktober: Den europeiske uken for byer og regioner – påmeldingen er åpnet

Over 170 arrangementer som gir kunnskap i hvordan man kan fremme lokal og regional utvikling finner sted i Brussel i tidsrommet 8-10 oktober. Alle de norske regionkontorene er med på ett eller flere arrangementer. Meld deg på her. NB! Registreringen avsluttes 28. september og de mest populære arrangementene blir fort fulle.

3-7. desember: Lifelong Learning Week – Aachen, Tyskland

Paraplyorganisationen Lifelong Learning Platform arrangerer for 8. gang "Lifelong Learning Week". Temaet for årets event er å fremme kultur for livslang læring. Mer informasjon her

Kilder til informasjon

Nyhetssider:

Den norske europarådsdelegasjonen har nylig opprettet en Facebookside og vi oppfordrer alle som er interessert til å følge delegasjonen der.

Enkelte av **Europarådets** sider er passordbeskyttet. Vi oppfordrer alle som er involvert i Europarådets arbeid til å anmode om tilgang her.

Norske regioners Europakontor i Brussel

- Nord-Norges europakontor - www.northnorway.org
- Osloregionens Europakontor - http://osloregion.org
- Stavangerregionens Europakontor - www.stavangerregion.no
- Sørlandets Europakontor - www.south-norway.no
- Trøndelags Europakontor - www.mid-norway.no
- Vest-Norges Brusselkontor - www.west-norway.no

Noen europeiske tenketanker

- Centre for European Policy Studies, CEPS (Brussels) - http://www.ceps.be/
- European Policy Centre, EPC (Brussels) - http://www.epc.eu/
- Friends of Europe (Brussels) - http://www.friendsofeurope.org/

På kalenderen – noen kommende begivenheter og tidsfrister

Når	Hva	Hvor	Mer informasjon
09.-17.juli	**ESOF 2018 Sharing Science towards new horizons. Euroscience open forum.**	Toulouse	her
11.-13. juli	**Fab City Summit 2018. Resilient cities.**	Paris	her
03. sept	**REGI, EP**	Brussel	her
03.-04.sept	**Helse i Horisont 2020 - Europeisk prosjekt- og partnersøkkonferanse, Norges forskningsråd**	Oslo	her
10.-12. sept	**Autumn Mobility Forum, Eurocities**	Burgas	her
12 -13. sept	**EØS/EU på 1-2-3: Lynkurs for folkevalgte og ledere**	Brussel	her og påmelding her
11. sept	**Horisont 2020 – Prosjektutvikling 2**, Norges forskningsråd	Oslo	her og program
11.-12. sept	**Information Day on Challenge Climate Action, Environment, Resource Efficiency & Raw Materials-2019**	Brussel	her
16.-22. sept	**European Mobility Week 2018**	Europa	her
19. sept	**Conference on Renewable energy developments and the EU Nature Legislation (12th meeting of the Technical Platform)**	Brussel	her
24.-28. sept	**Cities to put the heart in smart - Nordic Edge Expo and conference**	Stavanger	her
24. sept	**Mayors' debate at Stavanger Nordic Edge.** Open to politicians.	Stavanger	her
25. sept	**Leading the way to a smarter future - new lighthouse cities**	Stavanger	her
25. sept	**20th COTER Commission Meeting**	Brussel	her
25. sept	**Horisont 2020 - Prosjektutvikling 1, Norges forskningsråd**	Oslo	her og program
25.-27.sept	**XI European Mountain Convention 2018, Euromontana**	Vatra Dornei	her
25.-27. sept	**City Training: 'Measuring homelessness in Europe', COST**	Brussel	her

26. sept	**Horisont 2020 - Søknadsstøtte 1, Norges forskningsråd**	Oslo	her og program
Når	Hva	Hvor	Mer informasjon
26. sept	**20th SEDEC Commission Meeting**	Brussel	her
27.-28. sept	**Understanding the EU Budget,** the European Institute of Public Administration (EIPA)	Maastricht	her
27. sept	**Horisont 2020 - Budsjettering 1, Norges forskningsråd**	Oslo	her
28. sept	**Mayors delegation to the ChangeNOW International Summit for Change**	Paris	her
02.-05. sept	**Understanding EU Decision-Making: Principles, Procedures, Practice. EIPA**	Maastricht	her
04. okt	**Horisont 2020 – Konsortieavtalen, Norges forskningsråd**	Oslo	her
05. okt	**Energy Horizon 2020 - Info Day**	Brussel	her
08.-10. okt	**European Week of Regions and Cities 2018**	Brussel	her
17.-19. okt	**EUROCITIES Economic development forum meeting**	Grenoble	her
17.-19. okt	**EUROCITIES Environment Forum meeting: Low emission cities for cleaner air and climate mitigation**	Tampere	her
22.-24. okt	**KSF 2018 Autumn meeting, Knowledge Society Forum**	Zaragoza	her
23.24. okt	**EUROCITIES Social Affairs Forum meeting**	Stuttgart	her
25.-26. okt	**The Autonomy Urban Mobility Summit**	Paris	her
26. okt	**Join the 2018 Climathon and find groundbreaking solutions to your climate and energy challenges, a 24-hour hackathon**	world-wide	her

Forkortelser:
CEPLI – European Confederation of Local Intermediate Authorities
CIVEX – Commission for Citizenship, Governance, Institutional and External Affairs of the CoR
CoR – European Committee of the Regions
COTER – Commission for Territorial Cohesion Policy and EU Budget of the CoR
EC – European Commission, Europakommisjonen
ECON – Commission for Economic Policy of the CoR
EGTC – European Grouping of Territorial Cooperation
ENVE – Commission for the Environment, Climate Change And Energy of the CoR
EIPA – The European Institute of Public Administration
EP – EU-parlamentet

NAT – Commission for Natural Resources of the CoR
REGI – EU-parlamentets komité for regionalutvikling og samhørighetspolitikk
SEDEC – Commission for Social Policy, Education, Employment, Research and Culture of the CoR
UIA – Urban Innovative Actions Initiative

Ta kontakt!

Eivind Lorentzen, Trond Helge Baardsen og Maria Deridder Holmlund hører gjerne fra deg HER

Sol-illustrasjon i header er public domain fra Wikimedia Commons.